

DE VNGVENTIS, EMPLASTRIS,
ET CERATIS.

Sectio decima.

¶ Vnguentum infrigidans Galeni.

Recip. olei rosati omphacini lib. i.

Ceræ albæ ℥. iij.

Ceram in oleo liquabis, & sæpius aqua frigida lauabis donec albescat: postremum aqua rosacea lauato, & paululum aceti rosati addito.

* Refrigerat febres ardentes, calorem hepatis, & sedat dolores capitis, circum tempora, super hepar, & per spinam dorsi linitum.

¶ Vnguentum Pectorale Magistrale.

Recip. olei amygdalarum dulcium ℥. iij.

Olei chamæmeli, Adipis anatis ana ℥. ij.

Olei violati ana ℥. iij. Iridis ℥. ij.

Butyri recentis ℥. vi. Croci ℥. s.

Adipis gallinæ, Ceræ albæ ℥. iij.

Ceram & adipem in oleis liquato, deinde sæpius lauato aqua Capillorum veneris, aut aqua hordei, His probe lotis, adde iridem & crocum in tenuissimum puluerem redacta.

* Mitigat dolores pectoris & tussim, digerit, maturat, faciliat sputum, & resoluit pleuresim.

¶ Vnguentum Stomachicum Magistrale.

Recip. olei absinthij, Cinnamomi,

Mastichini, Ligni aloës;

Nardini ana ℥. i. Mastiches,

Rosarum rubrarum, Menthæ,

Coralli rubri, Schœnanthi ana ℥. i.

Caryophyllorum, Ceræ quantum sufficit.

fiat vnguentum secundum artem.

* Ventriculum & hepar roborat, horum dolorem
à fri-

LIBER SECVNDVS

à frigido lenit, appetentiam excitat, coctionē iuuat.

¶ Vnguentum ad vermes magistrale.

Recip. succi { Absinthij,
Abrotoni,
Centaurij minoris,
Radici aristolochiæ rot.
Pescicariæ,
Foliorum persicæ,
Foliorum lupini,

Radicum ebuli,

Balaustij ana ꝑ. i.

Succi Porri ꝑ. ij.

Nasturtij aquatici lib. i.

Olei absinthij lib. i. s.

Ceræ q. f.

fiat vnguentum secundum artem.

¶ Vnguentum ad oculos Magistrale.

Recip. carnis pinguis exsiccatæ,

Maluatici vini ana ꝑ. iij.

Tutiæ præparatæ ꝑ. i.

Ceræ albæ q. f.

Caro cum maluatico coquatur vsq; ad vini maluatici consumptionem, deinde cola, & cera liquata, adde postremò tutiam: probè cômisceto & repone.

¶ Aliud Magistrale,

Recip. butyri recentis ꝑ. iij.

Ceræ albæ ꝑ. i.

Liqua, & laua sepius aqua rosacea, & prunorum, & adde Tutia præparatæ ꝑ. s.

Camphoræ ꝑ. ij. fiat vnguentum.

¶ Vnguentum ad Ambusta Magistrale.

Recip. olei rosati ꝑ. viij.

Olei ex ouis ꝑ. ij.

Nitri albi puluerisati tantundem,

Ceræ albæ ꝑ. i. s.

Corticis mediani sambuci M. i.

fiat

fiat vnguentum lento igne secundum artem.

¶ Aliud ad idem.

Recip. hederæ foliorum,
Baccarum hederæ ana part. æquales.

Contunde & succum exprime:

Ex huius autem succi lib.i.

Olei communis tantundem

Ceræ q. s.

fiat vnguentum.

¶ Vnguentum de Artanita maius Mesuræ.

Recip. succi cyclaminis lib. iij.

Cucumeris agrestis lib. i.

Olei irini lib. ij.

Butyri lib. i.

Pulpæ colocynthidis ℥. iij.

Polipodij ℥. vi.

Euphorbij ℥. s.

Contundenda terantur. & macerentur succis & oleis
dies octo in vase vitreo : post semel feruefac in du-
plici vase, cola: Colaturæ adde

Sagapeni ℥. vij. s.

Myrrhæ ℥. iij.

Dissoluantur hæc in aceto, & coquantur in prædicta
colatura ad succorū consumptionem: deinde adde

Ceræ ℥. v.

Fellis vaccini ℥. vij. s.

Feruefac simul donec cera liquefcat: tunc insperge
paulatim puluerem subsequentiū medicamentorū.

Scammonij,

Salis gemmæ ℥. iij. s.

Aloës,

Euphorbij,

Colocynthidis,

Piperis longi,

Mezerei,

Zingiberis,

Turbith ana ℥. vij. s.

Chamæmeli ana ℥. iij.

Misce & fiat vnguentum.

* Illitum stomacho, vomitu purgat: hypogastrio
autem inunctum, aluum deijcit: ob id hydropicos

mirè

LIBER SECVNDVS

mirè iuuat, feorsum excrementum largè vacuando:
vermes quoque necat & educit. Adhibetur non po-
tentibus fumere medicamentum purgans.

¶ Vnguentum Rosatum Mesuæ.

Axungia porcina lib.i.

Lauatur nouies aqua calente, & toties frigida: de-
inde addito

Rosarum rubrarum recentium lib.i.

Probè terantur, & marcescant cum ea dies septem:
coque igni lento, cola: rursus tantundem rosarum
recentiũ cum ea tere vt supra: idem fac tertio: quar-
to autem præter rosas affunde

Succi rosarum rubrarum ℥.vi.

Olei amygdalarum dulcium ℥.v.

Coque igni lento ad succi consumptionem, cola &
repone.

Alij addunt Opii ℥ i.

* Phlegmonas, erysipelata, herpetas sedat, cepha-
lalgiam calidam, & ventriculi ac hepatis intempe-
riem calidam mitigat.

¶ Vnguentum Violatum.

Fit vt rosatum, sed ex violis nigris.

* Idem quod rosatum pollet: præterea pleuritidi,
& thoracis inflammationi prodest.

¶ Vnguentum Somniferum.

Recip. olei papauerini,

Nymphaeæ ana ℥.s.

Opii,

Croci ana ʒ. i.

Cassia,

misce cum pauca cera.

¶ Vnguentum album Auicennæ,

Vnguentum de Cerusa dictum.

Recip. lithargyri ʒ. i.

Cerusa ʒ. v.

Cera albæ ʒ. vii.

Olei rosati ʒ. ij.

Albuminis ouorum num. i.

Cera liquata in oleo rosato lento igni, inijce ceru-
sam

fam & lithargyrum probè contrita, mifce, & po-
ftremò adde albumen oui.

Alij addunt caphuræ momentum & caphuratum
vocat.

* Pollet aduerfus vlcera, fcabiem & aduftionem.

¶ Vnguentum de Tutia Magiftrale.

Recip. olei rofati,

Olei omphacini ana ꝑ. vi.

Olei myrtini,

Vnguenti populei ana ꝑ. ij.

Foliorum plantaginis,

Solani ana M. ij.

Herbas minutim incifas cum oleis mifcebis, & die-
bus octo marceffere fines: deinde coctas aliquan-
tulum colabis, & colaturæ addes

Ceræ albæ ꝑ. iij. s.

Coquantur igni lento donec cera liquata fit, femper
agitando, aufer ab igne & adde

Lithargyri ꝑ. vi.

Pompholigis fiue tutiæ præparatæ,

Cerufæ tritæ ana ꝑ. ij.

Plumbi vfti ꝑ. vi.

Caphuræ ꝑ. i.

Omnia in pilam plumbeâ iniecta horis duabus con-
tinuis agitentur, deinde in vafe vitrato reponantur.

¶ Aliud fimile, Nicolai.

Recip. olei rofati,

Ceræ albæ ana ꝑ. vi.

Succi folani ꝑ. i.

Cerufæ lotæ ꝑ. ij.

Plumbi vfti & loti,

Tutiæ præparatæ ana ꝑ. i.

Thuris ꝑ. s.

Ceram liqua cum oleo lento igni, & in pilam plumbi
beam inijce, additis quæ terêda sunt in tenuiffimum
puluerem reductis, moue cõtinuò, & paulatim suc-

P

cum

LIBER SECVNDVS

eum supradictum instillato, perpetuo mouens sex horis continuis.

* Vtilia sunt ad exsiccanda cryspelata, vulnera for dida purganda, & sonanda tibiaram vlcera, aliorum locorum concaua vel dissipata replent, refrigerant & cicatrizant.

¶ Vnguentum de Lythargyro.

Recip. lithargyri ℥.ij. Aceti ℥.i.
Cerusæ ℥.s. Olei rosati q.s.
Fiat vnguentum lento igni: Potest etiam fieri crudum in mortario plumbeo.

* Vlcera, & excoriationes à calore Solis, strictiore calceo, itinere, equitatione, frictione, & coitu sanant.

¶ Tripharmacum crudum Mesuræ.

Recip. lithargyri,
Aceti fortis ana ℥.iij.
Olei communis ℥.vi.
Lithargyros leuissimè tritus mouetur continuò pau latim affusus oleo vicissim & aceto.

* Prodest scabiei, & cutis vlceribus, vt superius.

¶ Vnguentum ad Scabiem.

Recip. styracis liquidæ, Succii limonum ℥.i.s.
Terebinthinæ lotæ, Hellebori nigri pulueri-
Butyri loti ana ℥.ij. Salis ℥.ij. (sati ℥.i.
Mulle, fiat vnguentum in mortario plumbeo.

¶ Vnguentum de Minio.

Recip. minij leuissimè triti ℥.ij.
Olei rosati,
Olei myrtini ana ℥.ij.
Coquantur lento igni cum
Cera albæ ℥.s.

¶ Aliud de Minio Camphoratum.

Recip. minij triti ℥.ij. Camphoræ ana ℥.iij.
Lithargyri ℥.ij. Olei rosati lib. i. s.
Cerusæ ℥.i.s. Cera albæ ℥.ij.
Tutiæ,

Liqua-

Liquatam ceram cum oleo lento igni, misce in mortario plumbeo cum reliquis rebus tenuissimè tritis.

* Valent ad vlcera mala & antiqua.

¶ Tetrapharinacon Galeni.

Recip. picis nigræ, Ceræ,
Resinæ, Adipis vaccini,
fiat vnguentum.

* Calfacit, humectat, dolorē sedat, & pus mouet.

Macedonicum ex iisdem constat: sed insuper additur thuris vna pars.

¶ Vnguentum Basilicon minus Mesuræ.

Recip. ceræ flauæ, Picis græcæ ana lib. i.
Resinæ pinguis, Olei communis q. f.
Fit vnguentum lento igni.

Alij terebinthinam addunt: Alij verò terebinthinam picis loco ponunt.

* Idem pollet quod basilicon maius, sed imbecillius: recentibus tamen capitis & neruofarū partium vulneribus & vlceribus aptius erit.

¶ Vnguentum Basilicon maius Mesuræ.

Galeni Enneapharmacum est.

Recip. ceræ albæ, Terebinthinæ,
Resinæ pini, Thuris,
Sepi vaccini, Myrrhæ ana ℥. i.
Picis græcæ, Olei communis q. f.
Picis nigræ, fiat vnguentum.

¶ Aliter.

Ceræ ℥. vi. Reliquorum ana ℥. i. s.
Picis græcæ ℥. iij. Olei q. f.

* Vlcerata phlegmone carentia, præsertim partium neruofarum, terget, carne implet.

¶ Vnguentum fuscum Nicolai.

Recip. olei lib. i. s.
Ceræ nouæ ℥. iij.
Picis græcæ } ana ℥. ij.
Picis nigræ }

P 2 Masti-

LIBER SECYNDVS

Mastiches }
 Chalbani } ana ℥.i.
 Thuris }
 Sagapeni ℥.ij.
 Therebinthinæ ℥.i.
 Fiat vnguentum.

* Sanandi vim habet & extrahendi.

¶ Aliud.

Recip. olei communis } ana lib. i.
 Sepi hircini }

Picis nigræ lib. s.

Picis græcæ ℥. iij.

Mastiches,

Thuris,

Galbani,

Hammoniacy } ana ℥. s.

Opopanacy,

Sagapeny,

Ceræ,

Oleum, sepum, & picem liquabis: deinde gummi
 dissoluta secundum artem adijcies: deinde reliqua
 tenuissimè trita, semper agitando donec percoquã-
 tur. His ab igne sublatis adde

Terebinthinæ ℥. ij.

Probè misceantur & reponantur.

¶ Vnguentum è Caprifolio Magistrale.

Recip. caprifolij M. iij.

Caprifolium minutim incisum, & in vino optimo
 maceratum die vno, coques ad tertias, cola, & cola-
 turæ adde

Olei rosati lib. vi.

Resinæ pinguis }

Terebinthinæ } ana lib. i.

Ceræ flauæ }

Fiat vnguentum vt artis est.

¶ Vnguentum Capitale Conciliatoris.

Recip.

Recip. gummi elemi ℥.iiij.

Hammoniacci ℥.ij.

Terebinthina

Resinæ pini } ana ℥.iiij.s.

Ceræ q.s.

Fiat vnguentum, gummi dissolutis secundum artem:
Percoquitur etiã amplius vt cerati formam sumat.

¶ Vnguentum è Caprifolio, Carpi.

Recip. terebinthinae

Resinæ pini

Ceræ nouæ

Olei rosati ℥.viij.

Mastiches

Thuris } ana ℥.i.

Gummi elemi ℥.ij.

Caprifolij

Betonice } ana ℥.iiij.

Vini optimi lib.x.

Caprifolium & betonicam tenuissimè terito, & ma-
cera vino horis vigintiquatuor, deinde reliqua ad-
de, præter gummi, thus, & mastichen. Coquantur lu-
culento igni, donec vini pars dimidia consumpta
sit, imò donec virescere incipiat, cola, & concrefcere
finito: deinde, effuso vino, rursus coquatur donec
quicquid remanserit vini absumptum sit: iterum co-
la, & reliqua adde in puluerem tenuem redacta, &
coque lento igni donec coalescant semper agitan-
do: aufer postmodum ab igne, & frigido loco repo-
ne donec refrixerit perpetuò mouens.

* Ad capitis vulnera præstantissimum est.

¶ Vnguentum è Calce Magistrale.

Calcem singulis diebus semel lauabis, & in fun-
do sydere permittes, & aquam spongia exprimes
decem diebus continuis: deinde aqua rosacea laua-
bis, & sicari fines.

Recip. huius calcis ita extinctæ ℥.iiij.

P 3

Olei

LIBER SECVNDVS

Olei rosati lib.i.

Ceræ albæ ℥.iiij.

Cerā in oleo liquato: Huic ab igne exemptæ & iam
concreſcere incipienti, Calcem læuiſſimè tritam ad-
miſceto, & reponito.

* Ad ambuſta valet.

¶ Vnguentum Populeon Nicolai.

Recip. oculorum populi arboris recentium men-
ſe Martio collectorum lib.i.s.

Axungia porcina præparata lib.iiij.

Oculi populi contundantur & macerentur cū axun-
gia, donec ſequentes herba colligi queant: deinde

Foliorum	}	Papaueris agreſtis	} ana ℥.iiij.
		Mandragoræ	
		Hyofcyami	
		Solani	
		Vermicularis aut craſſulae	
		Lactucæ	
		Semperuiui	
		Bardanae	
Portulacæ			
Violariæ			
Umbilici veneris			

Summitatum pruni tenerarum

Herba contundantur, & miſceantur axungia & o-
culis populi: adde

Vini optimi q. ſatis eſt.

Coquantur ad vini conſumptionem: deinde cola,
exprime, & fiat vnguentum.

* Contra nimium calorem valet, & temporibus il-
litum ſomnum conciliat.

¶ Vnguentum Dialthea ſimplex Nicolai.

Recip. rad. altheæ lib.ij.

Seminis Lini } ana lib.i.

Foenigraci } Terebinthinae ℥.ij.

Olei lib.iiij. } Reſinae ℥.vi.

Radi-

Radices sectæ, & cum seminibus contusæ macerentur tribus diebus in aquæ lib. viij. deinde feruefiant, & mucilaginis inde expressæ lib. ij. fume, & coque cum alijs rebus, donec aquosum illud in mucilagine consumptum fuerit: & fac vnguentum.

* Emolliendi vim habet, calefacit, & humectat.

¶ Vnguentum Dialthæa cum Gummis Nicolai.

Recip. radicum althææ lib. ij.

Seminis lini	} ana lib. i.	Ceræ lib. i.
Foenigræci		Terebinthinæ ℥. ij.
Pulpæ scyllæ ℥. vi.	} añ. ℥. vi.	Resinæ
Olei lib. iij.		Picis græcæ

Fiat vnguentum vt superius: deinde addes gummi subsequentiâ dissoluta in aceto,

Galbani	} ana ℥. ij.
Gummi hederæ	

Misceantur probè & reponantur.

* Valet propriè ad dolorem pectoris ex frigiditate & pleurisi, & super pectus inunctû sanat omnia loca infrigidata: calefacit, mollificat, & humectat.

¶ Vnguentum Comitissæ Gulielmi de Varignana.

Rec. corticis mediani	} añ. M. i.
Glandium	
Castanearum	
	} Quercus arboris

Baccarum myrti

Caudæ equinæ

Gallarum

Corticum fabarum

Acinorum vuarum

Calycum glandium

Sorborum immaturorum siccorum

Mespilorum acerborum siccorum

Foliorum	} Capparis

Radicum chelidonij,

Contundantur aliquantulum, & coquantur in decocti

LIBER SECVNDVS

cocti plantaginis q.f. ad dimidij consumptionem:
cola & in dicta colatura laua subsequencia

Olei { myrtini } ana lib.i.s.
 { mastichini }

Ceræ nouæ ℥. viij. s.

Liqua & laua vt dictum est: postea insperge sequen-
tium rerum tenuissimum puluerem.

Corticis mediani { Castanearum }
 { Glandium }
 { Quercus arboris } añ. ℥. i.

Gallarum

Succi hypocistidis

Cineris ofsium cruris bubuli ℥. s.

Baccarum myrti } ana ℥. s.

Acini vuarum }

Trochiscorum de charabe ℥. ij.

Misce, fiat vnguentum bonæ consistentiæ.

* Inceptum abortum prohibet, hæmorrhoides fi-
sit, ac laxatos renes conciliat.

¶ Vnguentum Santalinum Mesuræ.

Recip. rosarum rub. ℥. i.

Sandali { rubri ℥. i. ℥. ij. } Spodij ℥. s.
 { citrini } añ. ℥. vi } Caphuræ ℥. ij.
 { albi } } Ceræ albæ ℥. iij. ℥. vi.

Boli armeni ℥. vij. Olei rosati lib. i.

Ceram liquabis in oleo, & sæpius aqua frigida laua-
bis: deinde reliqua in tenuissimum puluerem trita
addes, & facies vnguentum.

* Phlegmonas & intemperaturas omnes calidas
ventriculi, hepatis, & partium aliarum potentissimè
extinguit.

¶ Defensium Magistrale.

Recip. boli armeni }
Sanguinis draconis } ana ℥. i.
Terræ sigillatæ }
Olei rosati ℥. vi.

Ceræ

Ceræ ℥.i.s. Aceti ℥.iiij.

Coquantur simul oleum, cera, & acetū, donec acetum consumptum fuerit : deinde sublatur ab igne ubi refrigerari cœperit, adde reliqua in tenuissimum puluerem trita.

¶ Mundificatiuum Magistrale.

Recip. mellis rosati colati ℥.i.s.

Terebinthinæ claræ ℥.iiij.

Succi { Apij } ana ℥.s.
 { Prasiij }

Succi absinthij ℥.ij.

Simul coquantur, deinde addantur

Farinæ { Hordei } ana ℥.vi.
 { Fabarum }
 { Lupinorum } ℥.iiij.
 { Orobi }

Sarcocollæ } ana ℥.i.s.
 Myrrhæ }

Reduc in puluerem, & fac vnguentum.

¶ Vnguentum viride Andromachi ex Galeno.

Recip. resinæ pini lib.ij.

Ceræ lib.i.s.

Olei communis ℥.viij.

Aeruginis æris ℥.iiij.

Resinam & cerā in oleo liquabis: deinde æruginem æris tenuissimè tritam addito.

* Recentia vulnera, & quæcunq; non magna sunt, sanat.

¶ Vnguentum Apostolorum Auicennæ.

Recip. ceræ albæ

Terebinthinæ } ana ℥.xiiij.
 Resinæ }

Hammoniaci

Aristolochiæ longæ } ana ℥.vi.
 Thuris }

Bdellij

P 5 Myrrhæ

LIBER SECUNDVS

Myrrhæ } ana ꝑ. iij.

Galbani }
Lithargyri ꝑ. viij.

Opopanacis } ana ꝑ. ij.

Aeruginis }
Olei communis lib. ij.

Hyeme verò lib. iij.

Gummi in aceto albo soluta coque cum oleo, cera, resina, terebinthina & lithargyro ad aceti consumptionem: deinde reliqua adde tenuissimè trita.

* Efficax est contra vulnera, & vlcera difficilia & fistulas, consumit carnem mortuam, & consumptam restaurat, duram molliit, & plagas sanat.

¶ Vnguentum Aegyptiacum Mesuz.

Recip. aeruginis ꝑ. v.

Mellis ꝑ. xiiij.

Aceti albi ꝑ. viij.

Coque igni, & tantisper moue, donec fiat rubrum.

Alij sumunt eius medicamenti ꝑ. vi.

Calcanthi vsti ꝑ. ij.

Olei rosati ꝑ. iij.

Ceræ q. s.

fiat vnguentum.

* Confert ad vulnera antiqua, fistulasque terget: Carnis excrescētiae medetur, vehementerque exsiccat.

¶ Aliud Ioannis de Vico.

Recip. aquæ plantaginis }
Vini malorum granatorum } ana ꝑ. ij.

Mellis

Aluminis rupis } ana ꝑ. x.

Aeruginis }

Coque & moue donec fiat rubrum.

¶ Aliud Guidonis.

Recip. mellis lib. i. Aeruginis ꝑ. i.

Aceti optimi ꝑ. vi. Aluminis rupis ꝑ. v.

Coque & moue, donec rubrum fiat.

¶ Em-

¶ Emplastrum de Meliloto Mesuæ.

Recip. meliloti ℥.vi.

Florum chamæmeli

Foenigræci

Baccarum lauri

Radicum altheæ

Comarum absinthij

Seminis absinthij

Cardamomi

Iridis

Cyperi

Spicæ nardi

Casia

Seminis ammi

Foliorum persici ℥.iij.

Hammoniæ ℥.x.

Styracis } ana ℥.v.

Bdellij }

Terebinthinæ ℥.i.s.

Ficus pinguis num.xij.

Sepi hircini }

Resinæ picis } ana ℥.ij.s.

Cerae ℥.vi.

Olei sampfucini }

Olei nardini }

Confice, sic

Fit decoctio

Meliloli

Foenigræci }

Chamæmeli }

ana q.f.

Coquantur ad medias, deinde in colaturam immif-
 fis triturandis subtilissimè puluerifatis, rursus co-
 quuntur additis oleis, terebinthina, & similibus, gum-
 misque in aceto dissolutis: postremò adduntur ra-
 dices & ficus simul cocti & bene contusi. Misce,
 fiat emplastrum.

* Mollie

LIBER SECVNDVS

* Mollit duritiem omnem ventriculi, hepatis, lienis, viscerum, & reliquorum. Dolorem item vehementer sedat, hypochondriaque tensa sanat.

¶ Dia Melilorum Andromachi ex Galeno.

Recip. nardi gallicæ }
 Cyperi } ana ℥.viij.
 Iridis }
 Myrrhæ }
 Croci ℥.iiij. }
 Meliloti ℥.xxv. }
 Hammoniæ } ana ℥.l.
 Terebinthinæ }
 Ceræ ℥.c.
 Olei cyprini ℥.vi.
 Aceti q.f.
 fiat emplastrum.

* Eadem quæ præcedens pollet.

¶ Polyarchion Galeni.

Recip. ceræ }
 Terebinthinæ } ana lib. i.
 Bdellij }
 Hammoniæ }
 Cardamomi }
 Cyperi }
 Amomi }
 Spicæ nardi } ana ℥.xxv.
 Croci }
 Myrrhæ }
 Thuris }
 Cinnamomi }
 Olei cyprini ℥.xvi.
 Vini odoriferi q.f.
 fiat emplastrum.

* Ad lienosos, & hepaticos.

¶ Philaggianum Pauli.

Recip. croci ℥.i.s

Aloës

Aloës
 Hammoniāci } ana ℥.i.
 Bdellij
 Styracis
 Pinguedinis anserinæ ℥.ij.
 Ocyphi ℥.iiij.
 Dactylorum ℥.ij.
 Ceræ lib.i.
 Spicæ nardi } ana ℥.vi.
 Olei melini
 Vini q.f.
 fiat emplastrum.

* Idem præstat cum præcedenti.

¶ Martiatum Pauli.

Recip. mastiches } ana ℥.iiij.
 Ceræ
 Styracis
 Ocyphi ℥.vi.
 Terebinthinæ ℥.i.
 fiat emplastrum.

* Ad articulorum morbos, & corporis languores ac resolutiones.

¶ Martiatum Nicolai.

Recip. foliorum { Lauri lib.iiij.
 Rutæ lib.ij.s.
 Maioranæ lib.ij.
 Rorismarini lib.i.s.
 Myrti lib.i.
 Balsamitæ } ana ℥.vi.

Seminis ocymi
 Buryri ℥.v.
 Styracis
 Medullæ cervinæ } ana ℥.iiij.
 Adipis vrsini
 Adipis gallinacci
 Mastiches ℥.iiij.

Thuris

LIBER SECVNDVS

Thuris ℥.ij.s. Olei communis lib.vi.
 Olei nardini ℥.i. Ceræ lib.iiij.
 Confice vt artis est.

* Ad podagram frigidam siue calidam, paralyticos, arthriticos, nephriticos, ischidicos, & ad omnia vitia, & dolores neruorum valet.

¶ Emplastrum Diaphanicon calidum Mesuæ.

Recip. ceræ ℥.ij.

Olei rosati }
 Olei nardini } ana ℥.iiij.

Simul liquentur : deinde

Dactyli sicci num. xl.

Panis biscocti ℥.v.

Macerentur in vino odoro biduum: post

Carnis cydoniorum in vino coctorum ℥.i.

permultum teres cum dactylis & pane biscocto: deinde misce cum cerato superiori ex cera oleo rosato & nardino, & adde subsequencia in mortario bene contusa

Mastiches }
 Thuris } ana ℥.ij.s
 Absinthij }

Ligni aloës

Macis

Myrrhæ

Aloës lotæ

Spicę nardi

Acaciæ

Galliæ moscata

Ramich

Calani aromatici

Ladani ℥.ij.

Misce, fiat emplastrum.

* Ventriculum & hepar firmat: ob id lienteriam, & dysenteriam hepaticam adiuuat.

¶ Emplastrum Diaphœnicum frigidum Mesuæ.

Recip.

Recip. dactylorum maturitati proximorum in vino austero coctorum $\mathfrak{z}.v.$

Panis biscocti $\mathfrak{z}.i.$

Carnis cydoniorum in vino austero coctorum $\mathfrak{z}.j.s.$

Syracis calamitæ

Mastiches

Ladani

Acaciæ

Omphacij

florum labruscæ

Rosarum rubrarum

Sandali citrini

Ramich

Myrrhæ

Ligni aloës

Ceræ $\mathfrak{z}.iiij.$

Olei rosati $\mathfrak{z}.xv.$

} ana $\mathfrak{z}.iiij.$

Vini austeri q.f.

fiat emplastrum.

* Ventre totum inferiorē, ne aliarum partium recremēta suscipiat, roborat, coctionē iuuat: ab hac vomitum, cholera morbum, lienteriam, dysenteriam hepaticam iuuat.

¶ Emplastrum de baccis Lauri Mesuz.

Recip. thuris

Mastiches

Myrrhæ

Baccarum lauri $\mathfrak{z}.ij.$

Cyperi

Costi

} ana $\mathfrak{z}.i.$

} ana $\mathfrak{z}.s.$

Mellis despumati q.f.

fiat emplastrum.

* Ventriculi, intestinorum, hepatis, renum, vesicæ, vteri, & partium aliarum dolorem à flatibus aut intemperie frigida ortum placat.

¶ Emplastrum Galeni.

Recip. farinæ

Iridis

{ Fabarum

{ Orobi

} ana $\mathfrak{z}.i.$

Oxy-

LIBER SECVNDVS

Oxymellis ꝛ. ij.

Picis ꝛ. iij. fiat emplastrum.

¶ Emplastrum de tribus farinis Auicennæ.

Recip. farinae { Fabarum } ana lib. ij.
 { Orobi }
 { Hordei }

Lixiuij q. f.

Coque lento igni & adde

Oxymellis simplicis q. f.

¶ Emplastrum de quinque farinis eiusdem.

Recip. farinae { Fabarum } añ. partes equales
 { Orobi }
 { Ciceris }
 { Lupinorum }
 { Hordei }

Lixiuij, Oxymellis simpl. ana q. f.

¶ Emplastrum ex fermento Democriti ex Mesue.

Recip. mellis } ana lib. i.
 Fermenti }

Visci querni ꝛ. iij.

Hammoniæ in aqua fœnigræci, aut lacte mori arboris ꝛ. iij.

Fæcis olei veteris q. f.

fiat emplastrum.

* Spinæ & furculos extrahit, ac etiã ossa fracti cranij, meningibus infixa etiam profundius.

¶ Aliud simile.

Recip. fermenti }
 Mellis } ana ꝛ. i.
 Olei communis }
 Lactis muliebris }
 Vitelli ouorum }

fiat emplastrum.

* Coquit & maturat phlegmonas, abscessusq; rûpit. Si bdellium & hordei farina miscetur his, spinas extrahit: idq; valentius si his dissoluta aceto galbani pars

pars dimidia iungatur.

¶ Emplastrum de Cruſta panis Montagnanæ.

Recip. maſticheſ

Menthæ	} ana ꝑ.i.
Spodij	
Coralli rubri	
Santali { rubri } albi	

Cruſtæ panis toſtæ & maceratę per horã mediã ꝑ.ij.

Olei maſtichini	} ana ꝑ.i.
Olei cydoniorum	

Farinæ hordei q.f.

fiat emplaſtrum.

* Valet in vomitu puerorum, & his qui cibum retinere non poſſunt.

¶ Emplaſtrum è Calamintha.

Recip. calaminthę montanæ

Farinæ { hordei } tritici	} ana ꝑ.ij.
Oeſypi	

Croci gr.vi.

Aquę	} ana q.f.
Vini	

fiat emplaſtrum.

¶ Emplaſtrum ex allijs Aëtij.

Recip. ceræ lib.ij.

Picis græcæ	} ana ꝑ.vi.
Medullæ ceruinæ	

Nitri albi ꝑ.vij

Olei lib.iiij.

Allia num. xx.

Allia mundata coque oleo, & his colatis adde cerã, poſtremò nitrũ bene pulueratum: fiat emplaſtrum.

* Vim attractoriã habet: Facit ad omnẽ durtiam, abſceſſus, furunculos, ſtrumas, inguinum tumores, fiſtulas, impetigines humidas, ac mãmamas induratas.

Q ¶ Hy-

¶ Hydrelæon Galeni.

Recip. lithargyri argenti lib.i.

Aquæ limpida } añ.lib.ij.
Olei puri }

Lithargyros læuissimè terendus est, & reliqua diligenter mouenda in mortario lapideo, deinde coquenda lento igni, ex lignis acapnis, aut carbonibus bene accensis: Ad Solem conficiendum est medicamentû die serena, vt albescat: pereunte igne alij carbones imponendi sunt, sed bene accensi: Coquatur autem semper agitâdo donec cerati crassitiem adipiscatur: Potest autem in vnguenti formam redigi si minus coquatur.

Fit etiam ex libris tribus olei & aquæ: etiam ex lithargyri lib.ij. olei tantundem, & aquæ lib.ij. tunc enim candidius fit citiusque coquitur.

* Refrigeratoriâ habet vim mediocrem, cuius auxilio exulceratis partibus ne quid influat impedit, & quod iam influxit, ad partes circûiacentes retrudit: hinc prurit^o desquamata, & parua hulcera persanat.

¶ Oxelæum Galeni.

Recip. lithargyri argenti lib.i.

Olei veteris } ana lib.ij.
Aceti optimi }

Confice vt supra.

Componitur etiam ex olei & aceti lib.ij.s. Vel ex singulorû lib.ij. tunc enim nigrius est & valentius.

* Exsiccat, fistulas quæ nondû callum durû habent, curat: vulnera cruenta glutinat.

¶ Onelæum Galeni.

Recip. lithargyri argenti lib.i.

Olei clari } ana lib.ij.
Vini albi optimi }

Coque & confice vt superiora.

* Exsiccat, proinde in rheumaticis dispositionibus vile est, & cruenta vulnera sanat.

¶ Diz

¶ Dia pipereos Galeni.

Recip. lithargyri argenti

Ceruse

Olei communis lib. ij.

Cere \mathfrak{z} . vi.Terebinthinæ \mathfrak{z} . iij.

Fit in hunc modum.

Lithargyros læuissimè tritus coquendus est ad Solem in oleo, & tâtisper mouendus, donec emplastri crassitiem habeat, nec manus inquinet: deinde additur cera & terebinthina: his liquatis iniice puluerem tenuissimum thuris aluminis, & piperis: postremò cerusam tenuissimè pulueratam, semper mouendo. Confice ceratum ad iustam crassitiem.

* Iuuat senum vlcera, & eorū qui mollem habent cuticulam: denique omne vlcus curat quod non facile cicatricem admittit, & abrasa.

¶ Dia Chalciteos Galeni, Palmeū vnguentū dictum.

Recip. axungie porci veteris à membranis per liquationem & colationem purgatæ lib. ij.

Olei veteris

Lithargyri triti & creti } ana lib. iij.

Chalcitidis vstæ \mathfrak{z} . iij.

Coque igni, & moue rudicula ex ramo palmæ recentissimo confecta: cū ferè excoctum erit, adde tenerorum palmæ ramorum minutim incisorum & nodulo ligatorum M. iij.

Coque ad cerati crassitiem.

Vfus eius est liquati cum varijs rebus pro Medici instituto.

* Ad vulnera crueta, tumores pestilentes, & exituras, vsta, rupta, contusa & inde nata ecchymomata.

¶ Dia chylon Mesuræ primæ descriptionis.

Recip. muccaginis

{ sem. foenigraci }
 { sem. lini }
 { radicū altheæ }

ana \mathfrak{z} . i.

Q 2 Li-

Lithargyri ℥.i.s.

Olei antiqui clari ℥.iiij.

Lithargyrum tenuissimè teratur, & cum oleo subigatur & misceatur: post igni léto coque, spatha semper agitando donec probè mista sint. Exime igni, paulatim frigescat: postea muccagines affunde, permisce & recoque igni ad iustam crassitiem.

* Scirrhus hepatis, lienis, ventriculi, & aliarū partium, ipsas choeradas & durities reliquas emollit & iuuat.

Alij addunt pulueris iridis } ana ℥.i.

Muccaginis meliloti }
 valentius tunc resoluit & maturat, magis item est anodynum.

Alij olei veteris loco, accipiunt

Olei chamæmelini } ℥.i.s.

Olei irini }

Præstantius quoque fit Addes etiam si voles

Galbani }

Hammoniacy } ana partes æquas.

Sagapeni }

Diachylon gummatum vulgus appellat.

¶ Emplastrum Dia Chylon magnum Mesuzæ.

Recip. lithargyri lib. i.

Olei { Chamæmelini } ana ℥. viij.

Trini }

Anethini }

Muccaginis { feminis lini }
 fœnigræci }
 althææ }
 ficuum pinguium } ana ℥. xij. s.

Succi { Iridis }
 Scillæ }

Oesyphi }

Ichthyocollæ }

Tere-

Terebinthinæ ℥.iiij.

Resini pini }
Cerae flauæ } ana ℥.ij.

fiat ceratum vt prius.

* Scirrhus emollit & digerit & inflationes.

¶ Emplastrum Diachylon paruum Mesuæ.

Recip. lithargyri ℥.vi.

Olei veteris lib.i.

Muccaginis psyllij ℥.iiij.

Muccaginis seminis hyoscyami ℥.i.s.

Muccaginis } seminis lini }
 } radicum althææ } ana ℥.ij.

Fiat vt primum.

* Tumores calidos digerit & maturat.

¶ Diasandix Aëtij.

Recip. minij læuissimè triti lib.i.

Olei clari lib.ij.

Coque ad cerati crassitiem.

* Ulcera maligna ac diuturna, & in tibijs oborta,
solum per se adhibitum ad cicatricem perducit.

¶ Ceratum è Cerusa.

Recip. cerusæ lib.i.s.

Olei rosati lib.ij.

Cerae candidæ ℥.iiij.

Cera in oleo liquata, adde cerusam tenuissimè læuigatam, & semper agitando coquantur donec nigrescant.

* Sanat ambusta, cryspelata, scabiem siccam, & vlcera calida.

¶ Ceratum è Betonica, Carpenfis.

Recip. terebinthinæ }
Resinæ pini }
Cerae flauæ } ana ℥.iiij.

Resinæ pini

Cerae flauæ

Betonicæ pulueratæ ℥.i.

Mastiches }
Thuris } ana ℥.s.

Thuris

Q 3

Mumiæ

LIBER SECVNDVS

Mumia ꝛ.ij. Misce, fiat malagma.

* Ad capitis vulnera vile.

¶ Ceratum Capitale, Carpenfis.

Recip. terebinthina in vino malua-	} ana ꝛ.ij.
tico sæpius lotæ,	
Resina pini	
Cera alba	

Mumia ꝛ.i.s.

Terebinthina, resina, & cera liquatis, adde mumiam læuissimè tritam: coque igni, semper mouendo, deinde inijce in vas argenteum, aliudue tersum, in quo

habeas aceti rosati è vino maluatico lib. iij.

Macerentur horis 24. deinde manu exprime, donec acetum sit excolatum, repone vase vitreo.

¶ Ceratum è styrace Magistrale.

Recip. styracis liquidæ ꝛ.iiij.

Cera flaua ꝛ.ij.

Thuris

Myrrha } ana ꝛ.i.

fiat ceratum secundum artem.

* Neruorum iuncturarumq; tumores duros lenit.

¶ Ceratum Gratia Dei.

Recip. galbani

Opopanacis

Aeruginis

Thuris

Aristolochia longæ

Mastiches

Myrrha

Hammoniæ ꝛ.i. ꝛ.ij.

Cera ꝛ.vij.

Lithargyri

Olei communis } ana ꝛ.xvij.

Bdellij ꝛ.ij.

Lapidis calaminaris } añ. ꝛ.i.

Lapidis hæmatitis

Olei

Olei absinthij ꝑ.iiij.

Terebinthinæ ꝑ.vi.

fiat ceratum.

* Mollit, terget, glutinat.

¶ Diacadnia Galeni.

Recip. cadmiæ præparatæ } ana ꝑ.xvi.

Chalcitidis vstræ

Ceræ ꝑ.lxxx.

Colophonix ꝑ.lxiij.

Olei myrtini lib.i.

Cadmia & chalcitis bene tritæ cum tâto vino subiguntur donec mellis crassitiem adeptæ sint : deinde cera & colophonia in oleo liquatis : Coque aliquantulum, exime igni, & vbi refrixerint adde reliqua.

* Efficax est ad cicatricem ducendam in vlceribus.

¶ Διά τρέαν. De Salice.

Recip. misy

Aluminis rotundi

Chalcitidis

Melantherij

Aeruginis

Aluminis scissilis

Gallarum acerbarum

Ceruxæ

Ceræ

Resinæ frictæ

Picis brutæ

Bituminis

Olei omphacini

Foliorum salicis tenerorum

} ana ꝑ.vi.

} ana lib.ij.

Coquantur folia in aceti fortis q. s. deinde siccata puluerabis tenuissimè : Alia liquabis, & coques ad sufficientiâ, deinde frigere fines, & addes pulueres.

* Facit ad vlcera curatu difficilia, item ad erysipelata, aliosque plurimos affectus sine vsturis, & fistulas, impostum.

Q 4

¶ Bar-

LIBER SECVNDVS

¶ Barbarum paruum Galeni.

Recip. picis nigrae

Cera	}	ana lib. i.
Resinae pini		
Picis graecae		
Bituminis		
Lithargyri	℥. x.	
Cerulae	}	ana ℥. v.
Aeruginis		
Opopanacis	℥. iij.	
Olei	℥. ix.	

Terenda contendantur in mortario cum aceto forti: reliqua liquentur misce. coque quousque manus non amplius manus inquinat.

Si uoles sedando dolori aptius reddere, adde
Succi hyoscyami } ana ℥. s.
Opij }

* Ad recentia vulnera, sinus, canum hominumque morsus, condylomata, inflammata ad articulorum vitia omnia in principio, & podagram valet.

¶ Barbarum magnum Galeni.

Recip. picis	lib. viij.	
Cerae	lib. vi. ℥. viij.	
Resinae pini	lib. v. ℥. iij.	
Bituminis	lib. iij.	
Olei	lib. i. ℥. vi.	
Lithargyri	}	ana ℥. iij.
Cerulae		
Aeruginis		
Thuris	℥. vi.	
Aluminis liquidi	℥. i. s.	
Aluminis scissilis	℥. iij.	
Opopanacis	}	ana ℥. xij.
Squammæ æris		
Galbani		

Aloës

Aloës }
 Opij } ana ℥.iiij.
 Myrrhæ }

Succi mandragoræ ℥.vi.

Terebinthinæ lib.ij.

Aceti lib.v. Confice vt in paruo dictum est.

* Eiusdem cum superiori efficaciam: Hoc autem ad maxima vulnera adhibetur, vt præcedens ad minora.

¶ Ifis ex Galeno.

Recip. ceræ ℥.c.

Terebinthinæ ℥.cc.

Squammæ aris

Aeruginis

Aristolochiæ

Thuris

Salis hammoniæ

Hammoniæ

Aeris vsti

Aluminis vsti ℥.vi.

Myrrhæ }

Aloës } ana ℥.xij.

Galbani }

Olei veteris ℥.x.

Coque vt supra: deinde subige manibus aceto forti lotis, fiant magdaliæ, quas in aceto repones diebus decem. Alij addunt radicis dracontij ℥.viiij.

* Capiti accommodatum est, ad chironia vlcera & curatu difficilia: est item cruentis idoneum.

¶ Ceratum viride Machæronis ex Galeno.

Recip. olei rosati omphacini ℥.vi.

Aristolochiæ

Galbani

Opopanacis

Hammoniæ

Aeruginis

Myrrhæ

Iridis

} ana ℥.i.

Q s Tere-

Terebinthinae ℥.vij.s.

Cerae tantundem, fiat ceratum.

* Ad omnia recentia vulnera, conglutinat, & pleurmonem arcet, ubi contusio fuerit: rabiosi canis morsum curat: itē ad aurium, naturaliumque, & narium vlcera facit: in ossibus denudatis carnem producit.

¶ Dia dictamni Galeni.

Recip. olei veteris lib.ij.s.

Lithargyri lib. i. ℥. s.

Aeruginis ℥. i.

Squamæ æris ℥. vi.

Colophonæ ℥. vi. ℥. ij.

Pollinis thuris ℥. i. s.

Hammoniæ ℥. ij.

Aeris vsti ℥. i.

Diphrygis } ana ℥. vi.

Gentianæ } ana ℥. vi.

Propoleos } ana ℥. i.

Aloës } ana ℥. i.

Galbani ℥. i. s.

Aristolochiæ rot. } ana ℥. i. ℥. ij.

Dictamni cretenf. } ana ℥. i. ℥. ij.

Cerae ℥. xxv. Confice in hunc modum:

Lithargyrum cum oleo mixtū coques tantisper dum probè coierint, cōtinenter agitando, & additis æruginē & squama æris, ferueat aliquantulū: exime igni, & dum adhuc bullit immitte resinā & hammoniacum in aceto dissoluta, & eousque mouebis donec deferbuerit, tum ceram & æs vstum immitte: Rursus coquatur igni, & cum non inficiet manus exime igni, & adde reliqua tenuissimè trita: probè moueto, & confice magdalias.

* Facit ad recentia vulnera, neruorum præcisiones, vetera vlcera, & cicatricem ægrè ducētia, abscessus, strumas, furūculos, duritias: tela educit, aculeos: ossa ex capite: & ad cuiuslibet virulenti ictus efficax est.

¶ Cera-

¶ Ceratum Oxycroceum Nicolai.

Recip. croci

Picis nigræ

Picis græcæ

Cere

Terebinthinæ

Galbani

Hammoniacy

Myrrhæ

Thuris

Mastiches

} ana ℥.iiij.

} ana ℥.i.℥.iiij.

Galbanum & hammoniacy in aceti sufficienti quantitate dissoluantur, coque dum dissoluta sint, cola, & rursum coque donec acetum in vaporem euauerit: tunc adde picem, ceram, terebinthinam liquata, deinde mastiches, thuris, myrrhæ puluerem tenuissimum, continenter miscendo donec percocta sint ad cerati crassitiem. Infunde in aquâ frigidam, exime, preme, & in tabula marmorea oleo laurino inuncta extende: postremò crocum in tenuissimū puluerem redactum admisce, fiat ceratum.

* Prodest ossibus fractis, itē partib⁹ q̄ dolore aliquo affliguntur, duritiē deniq; omnē emollit & discutit.

¶ Ceratum ex pelle arietina Arnoldi de villa noua.

Recip. lithargyri

Lapidis hæmatitis

Sanguinis draconis

Boli armeni

Opij

Mastiches

Hammoniacy

Mumiæ

Galbani

Thuris

Costi

Lumbricorum

} ana ℥.s.

Picis

LIBER SECVNDVS

Picis nigrae }
 Picis graecae } ana ℥.i.
 Ceræ albæ }
 Ceræ rubrae }

Radicum consolidæ { maioris } ana ℥.iij.
 minoris }

Rosarum rubrarum }
 Myrrha } ana Gr. xvij.
 Aloës }

Succi hypocistidis }
 Gallarum immaturarum } ana ℥.vi.
 Balaustiorum }

Aristolochiæ rotundæ }
 Visci quercini } ana ℥.ij.
 Terebinthinæ }

Sanguinis hominis rufi ℥.ix.

fit autem in hunc modum.

Pellem arietinam integram cum omnibus pilis coques in aqua donec ferè omnino dissoluta sit in lentorem quendam quem colabis.

Huius colaturæ fume lib. i. immitte in vas nouum in quo viscus liquabis igni lento, rudicula semper agitando, iniice deinde lumbricos, postea ceram, terebinthinam, & mastichen: his liquatis adde gummi aceto dissoluta & coque ad cerati crassitiem: postremò iniice quæ terenda sunt probè trita, probè misceto, & confice magdalias.

* Magnæ est efficacæ in rupturis.